

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก จังหวัด
นราธิวาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
Academic Leadership of School Administrators SungaiKo-lok
District Narathiwat Province under the Narathiwat Primary
Educational Service Area Office 2

¹ซาฮาบุดัง เจ๊ะมะ Sahabudeng chemah

²ตริฏุมินทร์ ตริตริศวร Tripumin Tritrishual

³วรชัย ปานนิตยพงศ์ Worachai Pannittayaphong

¹²³คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹²³Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: sahabudeng.che019@hu.ac.th

Received October 2, 2023; Revised June 21, 2024; Accepted: June 28, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) ประมวลข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอสู่โข-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะ

ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแกนนำในการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ครูมีการประเมินนักเรียนตามสภาพจริง ให้ความสำคัญกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ประเมินผลการสอนของครูดูคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to 1) To study the academic leadership of school administrators. 2) To Compare academic leadership of school administrators, classified by gender, work experience, and school size. 3) Summarize recommendations for the development of academic leadership of school administrators in Su-ngai Kolok district under the Narathiwat primary education service area office 2, This survey research involves a sample group of 186 teachers working in schools in Sungai Kolok District, under the jurisdiction of the Narathiwat Primary Educational Service Area Office, Area 2, during the 2022 academic year. Data collection tools include questionnaires, and statistical analysis involves percentages, means, standard deviations, t-tests, F-tests, and content analysis. The results showed that 1) The overall academic leadership of school administrators in Su-ngai Kolok district under the Narathiwat primary education service area office 2., are at a high level. 2) When comparing the academic leadership of school administrators in Su-ngai Kolok district under the Narathiwat primary education service area office 2., based on gender, work experience, and school size, it was found that teachers, both male and female, have similar overall opinions. Similarly, teachers with different levels of work experience have similar opinions about the academic leadership characteristics of educational administrators. However, teachers working in schools of different sizes have significantly different opinions at the .001 level of statistical significance. 3) Recommendations for the development of academic leadership characteristics of educational administrators include promoting the assessment of students based on their actual abilities, giving importance to students with special talents, evaluating the quality of students' learning outcomes, and ensuring that teachers have modern educational technology to foster innovation.

Keyword: Leadership; Academic Leadership; School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากกระบวนทัศน์

แบบดั้งเดิมไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำหาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรม การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังคนของประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 หมวด 5 มาตรา 39 และ 40 โดยกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่สำคัญยิ่งคือการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครูและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในการสอนงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (จิรวิทย์ มั่นคง วัฒนะ, 2566)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ กล่าวคือ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาให้องค์กรมีความเป็นเลิศทางการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ 1) การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) 2) การวิเคราะห์และตรวจสอบคุณสมบัติอื่น 3) การตรวจสอบการบริหารงาน (สมจิตร เจริญกร, 2561) สอดคล้องกับ Chell ที่กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงานภายในสถานศึกษาและเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครูตลอดจนมีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ภายในสถานศึกษา การศึกษาถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหนทางอันนำไปสู่การสร้างควมมีประสิทธิภาพและเป็นเลิศในสถานศึกษา (Chell, 2001 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565)

ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O - net) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ สาระวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.78 สาระวิชาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.30

สาระวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.19 สาระวิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.57 เฉลี่ย 4 กลุ่มสาระวิชาได้ร้อยละ 31.21 จะเห็นได้ว่าคุณภาพผู้เรียนโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 คุณภาพผู้เรียนโดยรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 และคุณภาพผู้เรียนโดยรวมในอำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 มีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งเป็นเหตุสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 เพื่อนำเสนอเป็นสารสนเทศ และแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา คุณภาพของครูและบุคลากร และคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ พื้นที่ที่ใช้ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนในอำเภอสู่ไหโก-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านกวลลอฮีรา โรงเรียนบ้านกูแบอีแก โรงเรียนบ้านชรายอ โรงเรียนบ้านตือระ มิตรภาพที่ 172 โรงเรียนบ้านโต๊ะเวาะ โรงเรียนบ้านปาดังยอ โรงเรียนบ้านบูปีะ โรงเรียนบ้านมือบา โรงเรียนบ้านมูโนะ โรงเรียนบ้านลาแลโรงเรียนบ้านลูปีะขามา โรงเรียนบ้านลูโบะลือซง โรงเรียนบ้านสู่ไหโก-ลก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ซึ่งประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ประกอบด้วยคำถาม 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้าน

หลักสูตร 2) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4) ด้านการประเมินผลการสอนของครู 5) ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ครูผู้สอนเสนอแนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน

คุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประชากร กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในอำเภอสุโขทัย-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน (Stratified Random sampling) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การหาการแพร่กระจาย ความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ใช้เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไปสถิติเชิงอนุมาน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 2) ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสืออนุญาตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดหมายวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง 3) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามแต่ละชุด นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งภาพรวมรายด้านและรายข้อและแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งค่าช่วงคะแนนเป็นช่วงๆ โดยมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2553) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย

โก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบอิสระต่อกัน (Independent - Samples t test) และใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้แก่ ประสิทธิภาพและขนาดสถานศึกษา

3. แบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เพื่อให้ครูเสนอแนะในการพัฒนาภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .47) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .48) รองลงมาด้านการประเมินผลการสอนของครู ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .49) ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .52) ด้านการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .49) และด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .57) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

(n=186)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร	4.55	.48	มากที่สุด
2. การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน	4.49	.49	มาก
3. การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.42	.57	มาก
4. การประเมินผลการสอนของครู	4.54	.49	มากที่สุด
5. การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	4.52	.52	มากที่สุด
รวม	4.50	.47	มาก

ผลการวิเคราะห์พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	P
	n = 51		n = 135			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. มุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร	4.53	.45	4.56	.50	-.331	.741
2. การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน	4.50	.51	4.49	.50	.199	.843
3. การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	4.38	.68	4.43	.53	-.584	.560
4. การประเมินผลการสอนของครู	4.50	.53	4.55	.48	-.609	.543
5. การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	4.48	.61	4.54	.49	-.607	.546
รวม	4.48	.52	4.51	.45	-.444	.658

2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลการสอนของครู ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ครูมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังตารางที่ 3

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. มุมมองและแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.721	.360	1.539	.217
	ภายในกลุ่ม	183	42.826	.234		
	รวม	185	43.546			
2. การประเมินการเรียนรู้ของ นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.328	.164	.657	.520
	ภายในกลุ่ม	183	45.749	.250		
	รวม	185	46.077			
3. การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.203	.602	1.832	.163
	ภายในกลุ่ม	183	60.092	.328		
	รวม	185	61.295			
4. การประเมินผลการสอนของครู	ระหว่างกลุ่ม	2	1.831	.915	3.920*	.022
	ภายในกลุ่ม	183	42.740	.234		
	รวม	185	44.571			

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
5. การวางแผนเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	ระหว่างกลุ่ม	2	3.633	1.816	6.961***	.001
	ภายในกลุ่ม	183	47.750	.261		
	รวม	185	51.382			
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.228	.614	2.807	.063
รวม	ภายในกลุ่ม	183	40.023	.219		
	รวม	185	41.250			

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 โดยภาพรวมและทุกรายด้าน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับของของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังตารางที่ 4

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. มุมมองและแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร	ระหว่าง	2	3.831	1.916	8.826***	.000
	กลุ่ม	183	39.715	.217		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	43.546			
2. การประเมินการเรียนรู้ของ นักเรียน	ระหว่าง	2	4.060	2.030	8.840***	.000
	กลุ่ม	183	42.018	.230		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	46.077			
3. การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	ระหว่าง	2	7.879	3.940	13.497***	.000
	กลุ่ม	183	53.415	.292		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	61.295			
4. การประเมินผลการสอนของ ครู	ระหว่าง	2	3.949	1.975	8.896***	.000
	กลุ่ม	183	40.621	.222		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	44.571			
5. การวางแผนเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	ระหว่าง	2	2.535	1.268	4.749**	.010
	กลุ่ม	183	48.847	.267		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	51.382			

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
รวม	ระหว่าง	2	4.173	2.087	10.299***	.000
	กลุ่ม	183	37.077	.203		
	ภายในกลุ่ม					
	รวม	185	41.250			

ผลการวิเคราะห์พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย โกลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัด กิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด มีการประเมินผู้เรียนอย่างหลากหลาย ประเมินตาม สภาพจริง มีหลักเกณฑ์ในการประเมิน มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษบ่อยๆ แยกเรียนตามความสามารถของนักเรียน และสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณภาพตามความรู้พื้นฐานของ ระดับชั้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย โกลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การบริหาร สถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความท้าทายในการนำพาองค์กร และนักเรียนไปสู่ ความสำเร็จด้านการจัด การศึกษา เนื่องจากศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ การ เป็นผู้นำของ สถานศึกษาจึงเป็นตำแหน่งที่ต้องมีเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสุโขทัย โกลก จังหวัดนราธิวาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จึงสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของตนเองและองค์กรให้เกิดความสำเร็จให้ชัดเจนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของบาลีส กาศา ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ กรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (บาลีส กาศา, 2560)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย โกลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 1) จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูเพศชายและเพศหญิง ที่มาปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาในพื้นที่ อำเภอสุโขทัย โกลก ได้รับรู้รับทราบถึงพฤติกรรมการบริหาร งานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติในลักษณะเหมือนๆ กัน อันเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้มา

ประชุมชี้แจงข่าวจากข้อมูลแหล่งเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของบาลกีส กาชา ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่าครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินังโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (บาลกีส กาชา, 2560) 2) จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน อาจมีการทำงานจากโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ มาก่อน ครูบางคนได้ย้ายมาจากพื้นที่ใกล้เคียงกันและปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่เดียวกัน และครูที่บรรจุใหม่ต่างก็ได้รับฝึกฝนในสถานศึกษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตินิภา เสนาฤทธิ์ ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง (นิตินิภา เสนาฤทธิ์, 2560) 3) จำแนกตามตัวแปรขนาด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของภาครัฐ มีวัฒนธรรมองค์กรในการเลื่อนตำแหน่งจากการบริหารในสถานศึกษาต่างกัน อาจเริ่มจากขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และเลื่อนตำแหน่งไปในสถานขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ รวมทั้งภารกิจทำให้ความสำคัญต่อภาระงานของผู้บริหารอาจมีความต่างกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีรองผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดกลางไม่มีรองผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น จึงเป็นไปได้ว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระวุฒิชัย สุขสวัสดิ์ ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (พระวุฒิชัย สุขสวัสดิ์, 2565)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 การรวบรวมข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด มีการประเมินผู้เรียนอย่างหลากหลาย ประเมินตามสภาพจริง มีหลักเกณฑ์ในการประเมิน มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบ่อยๆ แยกเรียนตามความสามารถของนักเรียน และสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณภาพตามความรู้พื้นฐานของระดับชั้น สอดคล้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ชี้แนะให้คำแนะนำ ส่งเสริม พัฒนา คอยกระตุ้นให้ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความตระหนักเห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการที่ต้องพัฒนาเกี่ยวหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ (กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลการสอนของครู ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ด้านการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

ภาพที่ 1 แผนภูมิองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลการสอนของครู ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ด้านการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาด

ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ในระดับต่ำที่สุดกว่าด้านอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความร่วมมือกับทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการคัดกรองนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลการจัดการศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดแยกเด็กไว้อย่างเป็นระบบ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาเรียนรู้แก่ผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอก นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2. จากการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูได้มีความตระหนักรู้ เข้าใจต่อระบบการประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน ผู้บริหารให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ ผู้บริหารติดตามตรวจสอบให้ครูรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแก่ผู้ปกครองทราบ ตลอดจนผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อประโยชน์ของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมเพื่อการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้า สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ในด้านการทำสื่อนวัตกรรม พัฒนาครูให้ตรงสายงานให้มากขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โขงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ตอบสนองต่อการแข่งขันและทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒน์. (2566). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 9 มกราคม 2566 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/344746>.

- นิตินิภา เสนาฤทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บาลกีส กาชา. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. *การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์มหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2553). *การแบ่งช่วงคะแนน*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 13 มกราคม 2566 จาก: www.joseph.ac.th.
- พระวุฒิชัย สุขสวัสดิ์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11*. พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมจิตร เจริญกร. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในองค์กร. *วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3(2): 1-2.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Journal of Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 607-610.

